Този документ е средство за документиране и не обвързва институциите

►B ДИРЕКТИВА 2006/43/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 17 май 2006 година

относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети, за изменение на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 84/253/ЕИО на Съвета

(текст от значение за ЕИП)

(ОВ L 157, 9.6.2006 г., стр. 87)

Изменена с

		Официален вестник		
		№	страница	дата
►M1	Директива 2008/30/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2008 година	L 81	53	20.3.2008

▼B

ДИРЕКТИВА 2006/43/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 17 май 2006 година

относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети, за изменение на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 84/253/ЕИО на Съвета

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейска общност, и по-специално член 44, параграф 2, буква ж) от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ([2]),

като имат предвид, че:

(1) Понастоящем Четвърта директива 78/660/ЕИО на Съвета от 25 юли 1978 г. относно годишните счетоводни отчети на някои видове дружества ([3]), Седма директива 83/349/ЕИО на Съвета от 13 юни 1983 г. относно консолидираните счетоводни отчети ([4]), Директива 86/635/ЕИО на Съвета от 8 декември 1986 г. относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на банки и други финансови институции ([5]) и Директива 91/674/ЕИО на Съвета от 19 декември 1991 г. относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на застрахователните предприятия ([6]) изискват годишните счетоводни отчети или консолидираните счетоводни отчети да бъдат одитирани от едно или повече лица, упълномощени да извършват такъв одит.

(2) Условията за одобряване на лицата, които отговарят за извършването на задължителен одит, бяха предвидени в Осма директива 84/253/ЕИО на Съвета от 10 април 1984 г. относно одобряването на лицата, натоварени с извършването на задължителен одит на счетоводни документи ([7]).

(3) Липсата на хармонизиран подход към задължителното извършване на одит в Общността е била причината Комисията да предложи в своето съобщение от 1998 г. относно задължителния одит в Европейския съюз: движение напред ([8]) създаването на комитет по одит, който би могъл да разработи по-нататъшни мерки в тясно сътрудничество със счетоводната гилдия и държавите-членки.

([1]) ОВ C 157, 28.6.2005 г., стр. 115.
([2]) Становище на Европейския парламент от 28 септември 2005 г. (все още непубликувано в Официален вестник) и Решение на Съвета от 25 април 2006 г.
([3]) ОВ L 222, 14.8.1978 г., стр. 11. Директива, последно изменена с Директива 2003/51/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 178, 17.7.2003 г., стр. 16).
([4]) ОВ L 193, 18.7.1983 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2003/51/ЕО.
([5]) ОВ L 372, 31.12.1986 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2003/51/ЕО.
([6]) ОВ L 374, 31.12.1991 г., стр. 7. Директива, изменена с Директива 2003/51/ЕО.
([7]) ОВ L 126, 12.5.1984 г., стр. 20.
([8]) ОВ C 143, 8.5.1998 г., стр. 12.

▼B

(4) Въз основа на работата на посочения комитет на 15 ноември 2000 г. Комисията е издала Препоръка относно гарантиране на качеството на задължителния одит в Европейския съюз: минимални изисквания ([1]) и на 16 май 2002 г. — Препоръка относно независимостта на задължителните одитори в ЕС: набор от основни принципи ([2]).

(5) Настоящата директива си поставя високата цел — хармонизиране, макар и непълно — на задължителните изисквания. Държава-членка, която изисква задължителен одит, може да наложи по-строги изисквания, освен ако не е предвидено друго в настоящата директива.

(6) Квалификациите за одит, получени от задължителните одитори въз основа на настоящата директива, следва да бъдат считани за равностойни. Следователно вече не би било възможно държавите-членки да настояват за това мнозинството от правата на глас в одиторско дружество задължително да се държи от одобрени на местно равнище одитори или мнозинството от членовете на административния или управителния орган на одиторското дружество задължително да бъде одобрено на местно равнище.

(7) Задължителният одит изисква адекватни познания по предмети като дружествено право, фискално право и социално право. Такива познания следва да бъдат проверени преди задължителният одитор от една държава-членка да може да бъде одобрен.

(8) За да бъдат защитени трети страни, всички одобрени одитори и одиторски дружества следва да бъдат вписани в регистър, който е достъпен за обществеността и който съдържа основната информация относно задължителните одитори и одиторските дружества.

(9) Задължителните одитори следва да се придържат към най-високите етични стандарти. Поради това те трябва да спазват професионалната етика, обхващаща поне тяхната функция в областта на обществения интерес, тяхната почтеност и обективност и тяхната професионална компетентност и дължима грижа. Функцията в областта на обществения интерес на задължителните одитори означава, че по-широка общност от хора и институции може да разчита на качеството на работата на задължителния одитор. Доброто качество на одита допринася за нормалното функциониране на пазарите чрез подобряване пълнотата и ефективността на финансовите отчети. Комисията може да приеме мерки за прилагане относно минималните стандарти в областта на професионалната етика. При извършването на това тя трябва да вземе предвид принципите, съдържащи се в етичния кодекс на Международната федерация на професионалните счетоводители (IFAC).

(10) Важно е задължителните одитори и одиторските дружества да спазват поверителността на своите клиенти. Вследствие на това те следва да бъдат обвързани със строги правила относно поверителността и професионалната тайна, които обаче не следва да възпрепятстват нормалното изпълнение на настоящата директива. Тези правила за поверителност следва да се прилагат също така по отношение на всеки задължителен одитор или одиторско дружество, който/което е прекратил/о участието си в конкретна задача за одит.

(11) Задължителните одитори и одиторските дружества следва да бъдат независими при извършването на задължителния одит. Те могат да информират одитираното дружество за въпроси,

([1]) ОВ L 91, 31.3.2001 г., стр. 91.
([2]) ОВ L 191, 19.7.2002 г., стр. 22.

▼B

възникнали в хода на одита, но следва да се въздържат от участие в процесите на вземане на вътрешни решения в одитираното дружество. Ако те попаднат в положение, при което заплахата за тяхната независимост, дори след прилагането на гаранциите за смекчаване на такива заплахи, е твърде голяма, те следва да подадат отвод или да не приемат ангажимента за извършване на одит. Заключението, че е налице връзка, която компрометира независимостта на одитора, може да бъде различна по отношение на връзката между одитора и одитираното дружество от тази по отношение на връзката между мрежата и одитираното дружество. Когато кооперативно дружество по смисъла на член 2, параграф 14 или сходно дружество по член 45 от Директива 86/635/ЕИО, е длъжно или на него му е разрешено да бъде член на одиторско дружество с нестопнаска цел, обективна, разумна и информирана страна не би направила заключение, че връзка, основана на членството, компрометира независимостта на независимия одит, при условие че когато такова одиторско дружество извършва задължителен одит на някой от своите членове, се прилагат принципите на независимост по отношение на одиторите, извършващи одита и по отношение на онези лица, които са в състояние да окажат влияние на задължителния одит. Примери за заплахи за независимостта на задължителен одитор или одиторско дружество са пряк или косвен финансов интерес в одитираното дружество и осигуряване на допълнителни услуги, които не са свързани с одита. Също така равнището на таксите, получавани от едно одитирано дружество, и/или структурата на таксите може да застраши независимостта на задължителния одитор или одиторското дружество. Видовете защитни механизми, които следва да се прилагат за намаляване на тези заплахи, включват: забрани, ограничения, други политики и процедури и разкриване. Задължителните одитори и одиторските дружества следва да отказват да извършват всякакви допълнителни услуги, несвързани с одита, които компрометират тяхната независимост. Комисията може да приеме прилагащи мерки относно минималните стандарти в областта на независимостта. При извършването на това тя би могла да вземе предвид принципите, съдържащи се в гореупомената препоръка от 16 май 2002 г. С цел определяне независимостта на одиторите понятието „мрежа“, в която одиторите оперират, следва да бъде ясно. В тази връзка могат да бъдат взети предвид различни обстоятелства като например, когато структура може да бъде определена като мрежа, понеже тя има за цел разделяне на приходи или разходи. Критериите за доказване наличието на мрежа следва да бъдат преценявани и претегляни въз основа на всички налични фактически обстоятелства като например дали има общи редовни клиенти.

(12) В случаите на проверка на собствената дейност или на личен интерес, когато е необходимо да се гарантира независимостта на задължителния одитор или одиторското дружество, държавата-членка, а не задължителният одитор или одиторското дружество, трябва да реши, дали задължителният одитор или одиторското дружество следва да направи отвод или да не приеме ангажимент за извършване на одит по отношение на одитираните си клиенти. Въпреки това, това не следва да води до положение, при което държавите да имат общо задължение да възпрепятстват задължителните одитори или одиторските дружества да предоставят услуги, несвързани с одита на одитираните си клиенти. За целите на определянето дали е необходимо в случаите на проверка на собствената дейност или на личен интерес задължителният одитор или одиторското дружество

▼B

да не извършва задължителен одит с цел да се гарантира независимостта на задължителния одитор или одиторското дружество, факторите, които трябва да бъдат взети предвид, следва да включват въпроса дали одитираното дружество, действащо в обществен интерес, е емитирало прехвърлими ценни книжа, допуснати за търгуване на регулиран пазар по смисъла на член 4, параграф 1, параграф 14 от Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти ([1]).

(13) Важно е категорично да се гарантира високото качество на всеки задължителен одит, изискван съгласно законодателството на Общността. Следователно всеки задължителен одит трябва да се извършва въз основа на международните стандарти за одит. Мерките за прилагане на тези стандарти в Общността следва да бъдат приети в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. относно установяване на процедурите за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ([2]). Технически комитет или група по одита следва да подпомага Комисията при оценката на техническата надеждност на международните счетоводни стандарти и да ангажира системата на публичните надзорни органи на държавите-членки. За да се постигне максимална степен на хармонизиране, на държавите-членки следва да бъде разрешено да налагат допълнителни процедури или изисквания в областта на одита само ако те произтичат от специфични правни изисквания, свързани със задължителния одит на годишните или консолидираните счетоводни отчети, т.е. когато тези изисквания не са обхванати от приетите международни стандарти за одит. Държавите-членки могат да запазят тези допълнителни процедури за одит, докато процедурите или изискванията в областта на одита не бъдат обхванати впоследствие от приети международни стандарти за одит. Ако въпреки това международните стандарти за одит съдържат процедури за одит, чието изпълнение би създало специфичен конфликт на правото с националното законодателство, произтичащ от специфичните национални разпоредби, свързани с обхвата на задължителния одит, държавите-членки могат да дерогират противоречащата част на международния стандарт за одит, при условие че се прилагат мерките, предвидени в член 26, параграф 3. Всяко допълнение или дерогиране от страна на държавите-членки следва да допринася за по-високо равнище на достоверност на годишните счетоводни отчети на дружествата и да допринася за общественото благо. Изложеното по-горе предполага, че държавите-членки могат например да изискват допълнителен одиторски отчет пред надзорния съвет или да предпишат други изисквания за отчитане и одит на основата на националните правила за корпоративно управление.

(14) За да приеме Комисията международен стандарт за одит за прилагане в Общността, той трябва да бъде международно общоприет и да е разработен с пълноценното участие на всички заинтересовани страни в рамките на открита и прозрачна процедура, да допринася за достоверността и качеството на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети и да допринася за европейското общо благо. Необходимостта от приемане на декларация за практика на международен одит като част от стандарта следва да бъде оценявана в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на индивидуална основа. Комисията следва да гарантира, че преди започването на процеса на приемане е

([1]) ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

▼B

извършен преглед с цел установяване на това дали тези изисквания са изпълнени и да докладва на членовете на комитета, създаден съгласно настоящата директива за резултата от преразглеждането.

(15) В случай на консолидирани счетоводни отчети е важно да има ясно определяне на отговорностите между задължителните одитори, които одитират компоненти от група. За тази цел одиторът на група следва да носи пълната отговорност за одиторския отчет.

(16) За да се увеличи съвместимостта между дружествата, които прилагат еднакви счетоводни стандарти и да се повиши общественото доверие във функцията на одита, Комисията може да приеме общ одиторски отчет за одит на годишните счетоводни отчети или консолидираните счетоводни отчети, изготвени въз основа на одобрени международни счетоводни стандарти, освен ако съответен стандарт за такъв отчет не е приет на общностно равнище.

(17) Редовните проверки представляват добро средство за постигане на трайно високо качество на задължителния одит. Поради това задължителните одитори и одиторските дружества следва да подлежат на система за гарантиране на качеството, която е организирана по начин, който е независим от контролираните задължителни одитори и одиторски дружества. За прилагането на член 29 за системите за гарантиране на качеството държавите-членки могат да решат, че ако отделните одитори имат обща политика за гарантиране на качеството, е достатъчно да се вземат предвид само изискванията към одиторските дружества. Държавите-членки могат да организират система за гарантиране на качеството по такъв начин, че всеки отделен одитор да подлежи на проверка на гарантиране на качеството поне веднъж на всеки шест години. В това отношение финансирането на системата на гарантиране на качеството следва да не бъде подложена на неподходящо влияние. Комисията следва да разполага с компетентността да приема прилагащи мерки по въпросите, свързани с организацията на системите за гарантиране на качеството, и по отношение на тяхното финансиране в случаите, когато общественото доверие в системата за гарантиране на качеството е сериозно компрометирана. Системите за публичен надзор на държавите-членки следва да бъдат насърчавани да намерят координиран подход към извършването на проверки на гарантиране на качеството с цел избягване налагането на ненужни тежести на засегнатите страни.

(18) Разследванията и подходящите санкции помагат за предотвратяване и коригиране на несъответстващо извършване на задължителен одит.

(19) Задължителните одитори и одиторските дружества отговарят за извършването на работата си с надлежна грижа и по такъв начин отговарят за финансовите вреди, причинени от липсата на дължима грижа. Независимо от това възможността на одиторите и одиторските дружества да бъдат застраховани за професионален риск може да бъде засегната от това дали те подлежат на неограничена финансова отговорност. От своя страна Комисията възнамерява да проучи тези въпроси, като вземе предвид факта, че режимите на финансова отговорност на държавите-членки могат да се различават значително.

(20) Държавите-членки следва да организират ефективна система на публичен надзор над задължителните одитори и одиторските дружества на основата на контрол на страната по произход. Регулаторната уредба на публичния надзор

▼B

следва да направи възможно ефективното сътрудничество на общностно равнище по отношение на надзорните дейности на държавите-членки. Публичната система за надзор следва да бъде ръководена от лица, които не извършват дейността, и които са известни в областите, свързани със задължителния одит. Тези лица, които не извършват дейността, могат да бъдат специалисти, които никога не са били свързани с одиторската професия или бивши одитори, които са напуснали професията. Въпреки това държавите-членки могат да разрешат малцинство от лица, които извършват дейността, да участват в ръководството на системата за публичен надзор. Компетентните органи на държавите-членки следва да си сътрудничат помежду си, когато това е необходимо, за целта на извършване на собствените си надзорни задължения по отношение на задължителните одитори или одиторските дружества, одобрени от тях. Такова сътрудничество може да допринесе значително за осигуряване на трайно високо качество на задължителния одит в Общността. Тъй като е необходимо да се осигури ефективно сътрудничество и координация на европейско равнище между компетентните органи, определени от държавите-членки, определянето на едно звено, отговарящо за осигуряване на сътрудничеството, не следва да засяга способността на всеки отделен орган да си сътрудничи пряко с другите компетентни органи на държавите-членки.

(21) За да се гарантира спазването на член 32, параграф 3 относно принципите на публичния надзор, се приема, че лице, което не упражнява дейността, е известно в областите, свързани със задължителния одит, или поради негови/нейни предишни професионални умения, или, алтернативно, понеже притежава познания поне по една от темите, посочени в член 8.

(22) Задължителният одитор или одиторското дружество следва да бъде назначен/о от общото събрание на акционерите или членовете на одитираното дружество. За да се защити независимостта на одитора, е важно уволнението да бъде възможно само в случай че са налице подходящи основания за това и ако тези основания са съобщени на органа или органите, отговарящи за публичния надзор.

(23) Тъй като дружествата, действащи в обществен интерес, имат по-голяма видимост и са по-важни от икономическа гледна точка, в случай на задължителен одит на техните годишни или консолидирани счетоводни отчети следва да се прилагат по-строги правила.

(24) Одиторските комитети и ефективната система за вътрешен контрол помагат за свеждане до минимум финансовите рискове, оперативните рискове и рисковете по спазването и повишават качеството на финансовото отчитане. Държавите-членки могат да вземат предвид Препоръка на Съвета от 15 февруари 2005 г. относно ролята на директорите, които не са изпълнителни директори и на надзорните директори на посочените дружества и на комитетите на (надзорния) съвет [1], която определя как одиторските комитети следва да бъдат създавани и да функционират. Държавите-членки могат да определят, че функциите, възложени на одиторския комитет или на органа, изпълняващ равностойни функции, могат да бъдат изпълнявани от административния или надзорния орган като цяло. По отношение на задълженията на одиторския комитет съгласно член 41 задължителният одитор или одиторското дружество не следва по никакъв начин да бъде подчинено на комитета.

[1] ОВ L 52, 25.2.2005 г., стр. 51.

▼B

(25) Държавите-членки могат също така да решат да освободят дружествата, извършващи дейности от обществен интерес, които са предприятия за колективно инвестиране, чиито прехвърлими ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар, от изискването да имат одиторски комитет. Тази опция взема предвид факта, че когато предприятие за колективно инвестиране функционира единствено с цел обединяване на активи, невинаги използването на одиторски комитет би било уместно. Финансовото отчитане и свързаните рискове не са съпоставими с тези на другите дружества, действащи в обществен интерес. В допълнение към това предприятията за колективно инвестиране в прехвърляеми ценни книжа (ПКИПЦК) и техните дружества за управление оперират в строго определена регулаторна среда и подлежат на специфични механизми за регулиране като например контрола от страна на техния депозитар. По отношение тези предприятия за колективно инвестиране, които не са хармонизирани с Директива 85/611/ЕИО ([1]), но които подлежат на равностойните гаранции, предвидени в посочената директива, на държавите-членки следва в този конкретен случай да бъде разрешено да предоставят равно третиране с хармонизирани на общностно равнище предприятия за колективно инвестиране.

(26) За да се засили независимостта на одиторите на предприятия, действащи в обществен интерес, основният партньор (основните партньори) по одита, който/които одитира/т такива дружества следва да се редува/т. За организиране на такова редуване, държавите-членки следва да изискват промяна на основния партньор (основните партньори) по одита, работещ/и с одитирано дружество, като същевременно позволяват на одиторското дружество, с които е/са свързан/и основният партньор (основните партньори) по одита, да бъде задължителният одитор на такова дружество. Когато държавата-членка прецени това за необходимо с цел постигане на преследваните цели, такава държава-членка може алтернативно да изисква промяна на одиторското дружество, без да се засягат разпоредбите на член 42, параграф 2.

(27) Взаимодействието между капиталовите пазари подчертава също така необходимостта от гарантиране на качествена работа, извършвана от одиторите от трети страни във връзка с капиталовия пазар на Общността. Поради това съответните одитори следва да бъдат регистрирани, за да бъдат те подложени на проверки на гарантирането на качеството и на системата от разследвания и санкции. Дерогации въз основа на реципрочност следва да подлежат на тест за равностойност, който ще бъде извършен от Комисията в сътрудничество с държавите-членки. Във всеки случай дружество, което е емитирало прехвърляеми ценни книжа на регулиран пазар по смисъла на член 4, параграф 1, точка 14 от Директива 2004/39/ЕО, следва винаги да бъде одитирано от одитор, който е или регистриран в държава-членка, или под надзора на компетентните органи на третата страна, от която е одиторът, при условие че упоменатата трета страна е призната от Комисията или от държава-членка като отговаряща на изисквания, равностойни на изискванията на Общността в областта на принципите на

([1]) Директива 85/611/ЕИО на Съвета от 20 декември 1985 г. относно съгласуване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърляеми ценни книжа (ПКИПЦК) (ОВ L 375, 31.12.1985 г., стр. 3). Директива, последно изменена с Директива 2005/1/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 79, 24.3.2005 г., стр. 9).

▼B

надзора, системите за гарантиране на качеството и системите за разследване и санкции, както и че основата на такъв режим е реципрочност. Докато една държава-членка може да прецени системата за гарантиране на качеството на трета страна за равностойна, другите държави-членки не следва да бъдат задължени да приемат тази оценка, нито с това се обезсмисля решение на Комисията по въпроса.

(28) Обхватността на одит на международна група изисква добро сътрудничество между компетентните органи на държавите-членки и тези на трети страни. Следователно, държавите-членки трябва да гарантират, че компетентните органи на трети страни могат да имат достъп до работните документи по одита и до другите документи чрез националните компетентни органи. За да се защитят правата на засегнатите страни и същевременно да се улесни достъп до тези документи, на държавите-членки следва да се позволи да предоставят директен достъп до компетентните органи на трети страни при наличие на споразумение с националния компетентен орган. Един от подходящите критерии за предоставяне на достъп е това дали компетентните органи в третите страни отговарят на изискванията, които Комисията е обявила за подходящи. Преди такова решение на Комисията и без да се засягат от него, държавите-членки могат да определят, дали изискванията са подходящи.

(29) Оповестяване на информация, както е посочено в членове 36 и 47, следва да бъде в съответствие с правилата за прехвърляне на лични данни на трети страни, предвидени в Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно защита на лицата във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни ([1]).

(30) Мерките, необходими за прилагането на настоящата директива, следва да бъдат приети в съответствие с Решение 1999/468/ЕО, като надлежно се вземе предвид декларацията, изготвена от Комисията в Европейския парламент на 5 февруари 2002 г., относно прилагането на законодателството в областта на финансовите услуги.

(31) На Европейския парламент следва да бъде предоставен тримесечен срок от първото изпращане на проектите за изменения и на прилагащите мерки, за да може той да ги проучи и да даде своето становище. Независимо от това в извънредни случаи и когато това е надлежно обосновано, този срок следва да може да бъде съкращаван. Ако в рамките на този срок Парламентът приеме резолюция, Комисията следва да преразгледа проектите за изменения или мерки.

(32) Тъй като целите на настоящата директива, и по-специално — изискване за прилагане на единен набор от международни стандарти за одит, актуализиране на образователните изисквания, определяне на професионалната етика и техническо осъществяване на сътрудничеството между компетентните органи на държавите-членки и между тези органи и органите на трети страни, с цел по-нататъшно повишаване и хармонизиране на качеството на задължителния одит в Общността и улесняване на сътрудничеството между държавите-членки с трети страни, така че да бъде увеличено доверието в задължителния одит, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки и поради това могат поради обхвата и въздействието на настоящата директива да бъдат постигнати по-добре на

([1]) ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31. Директива, изменена с Регламент (ЕО) № 1882/2003 (ОВ L 284, 31.10.2003 г., стр. 1).

▼B

общностно равнище, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, установен в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.

(33) С оглед взаимоотношенията между задължителния одитор или одиторското дружество и одитираното дружество да бъдат направени по-прозрачни, Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО следва да бъдат изменени с цел да бъде изискано разкриване на таксата за одит и на таксата, плащана за услуги, несвързани с одита, в бележките към годишните счетоводни отчети и консолидирани счетоводни отчети.

(34) Директива 84/253/ЕИО следва да бъде отменена, понеже в нея липсва цялостен набор от правила за осигуряване на подобаваща инфраструктура на одита, като публичен надзор, дисциплинарни системи и системи за гарантиране на качеството и понеже тя не предвижда изрично регулаторно сътрудничество между държавите-членки и трети страни. За гарантиране на правната сигурност е необходимо да се посочи, че задължителните одитори и одиторските дружества, които са били одобрени съгласно Директива 84/253/ЕИО, се считат за одобрени съгласно настоящата директива,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ПРЕДМЕТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет

Настоящата директива въвежда правила относно задължителния одит на годишните и консолидираните счетоводни отчети.

Член 2

Определения

По смисъла на настоящата директива се прилагат следните определения:

1. „задължителен одит“ означава одит на годишните или консолидираните счетоводни отчети доколкото това се изисква съгласно законодателството на Общността;

2. „задължителен одитор“ означава физическо лице, което е одобрено в съответствие с настоящата директива от компетентните органи на държава-членка за извършване на задължителен одит;

3. „одиторско дружество“ означава юридическо лице или друго дружество независимо от правната му форма, което е одобрено в съответствие с настоящата директива от компетентните органи на държава-членка за извършване на задължителен одит;

4. „одиторско дружество от трета страна“ означава дружество независимо от правната му форма, което извършва одит на годишните или консолидираните счетоводни отчети на дружество, учредено в трета страна;

▼B

5. „одитор от трета страна“ означава физическо лице, което извършва одит на годишните или консолидираните счетоводни отчети на дружество, учредено в трета страна;

6. „одитор на група“ означава задължителен одитор (задължителни одитори) или дружество/а за одит, което извършва задължителен одит на годишните или консолидираните счетоводни отчети;

7. „мрежа“ означава по-голяма структура:

— която има за цел сътрудничество и към която принадлежи задължителният одитор или одиторското дружество, и

— което има ясна цел подялба на приходи или разходи или съсобственост на акции, контрол или управление, общи политики и процедури за контрол на качеството, обща бизнес стратегия, използване на обща фирма или на значителна част от професионалните ресурси;

8. „филиал на одиторско дружество“ означава всяко предприятие независимо от неговата правна форма, което е свързано с одиторско дружество чрез колективна собственост, контрол или управление;

9. „отчет от одита“ означава отчетът по член 51а от Директива 78/660/ЕИО и член 37 от Директива 83/349/ЕИО, издаден от задължителен одитор или одиторско дружество;

10. „компетентни органи“ означава органите или властите, определени със закон, на които е възложено регулирането и/или надзорът на задължителни одитори и одиторски дружества или на конкретни аспекти от регулирането или надзора; позоваването на „компетентен орган“ в конкретен член означава позоваване на властта или органа/органите, отговарящи за функцията в посочения член;

11. „международни стандарти за одит“ означава международните стандарти за одит (ISA) и свързаните с тях декларации и стандарти доколкото те имат отношение към задължителния одит;

12. „международни счетоводни стандарти“ означава Международните счетоводни стандарти (МСС), Международните стандарти за финансови отчети (МСФО) и свързаните с тях тълкувания (SIC-IFRIC тълкувания), последващите изменения на тези стандарти и свързаните с тях разяснения, както и бъдещи стандарти и свързаните с тях разяснения, издадени или приети от Международния съвет по счетоводни стандарти (МССС);

13. „дружества, извършващи дейност в обществен интерес“, означава: дружества, регулирани от правото на държава-членка, чиито прехвърляеми ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар на която и да е държава-членка по смисъла на член 4, параграф 1, точка 14 от Директива 2004/39/ЕО; кредитни институции съгласно определението в член 1, точка 1 от Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 март 2000 г. относно предприемането и осъществяването на дейност на кредитни институции [1] и застрахователни предприятия по смисъла на член 2, параграф 1 от Директива 91/674/ЕИО. Държавите-членки могат да определят други дружества като дружества, извършващи дейност в обществен интерес, които имат голяма обществена значимост поради характера на тяхната стопанска

[1] ОВ L 126, 26.5.2000 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива, изменена с Директива 2006/29/ЕО на Комисията (ОВ L 70, 9.3.2006 г., стр. 50).

▼B

дейност, техния размер или броя на техните работници и служители;

14. „кооперативно дружество“ означава Европейско кооперативно дружество съгласно определението в член 1 от Регламент (ЕО) № 1435/2003 на Съвета от 22 юли 2003 г. относно устава на Европейското кооперативно дружество (SCE) ([1]), или всяко друго кооперативно дружество, за което се изисква задължителен одит съгласно законодателството на Общността, като кредитните институции съгласно определението в член 1, параграф 1 от Директива 2000/12/ЕО и застрахователни предприятия по смисъла на член 2, параграф 1 от Директива 91/674/ЕИО;

15. „лице, което не упражнява дейността“, означава всяко физическо лице, което в продължение на поне три години преди неговото или нейното участие в системата на обществен надзор не е извършвало задължителен одит, нито е притежавало право на глас в одиторско дружество, нито е било член на административния или управителния орган на одиторско дружество и не е било нает от одиторско дружество или свързано по друг начин с одиторско дружество;

16. „основен партньор (основни партньори) по одита“ означава:

а) задължителният одитор (задължителните одитори), назначен/и от одиторско дружество за конкретно задължение за извършване на одит като основно отговорно за извършването на задължителния одит от името на одиторското дружество; или

б) в случая с одит на група поне задължителният одитор (задължителните одитори), назначен/и от одиторско дружество за конкретно задължение за извършване на одит като основно отговорно за извършването на задължителния одит на равнището на групата и задължителният одитор (задължителните одитори), назначен/и като основно отговорно на равнището на основните дъщерни дружества; или

в) задължителният одитор (задължителните одитори), който (които) подписват отчета от одита.

ГЛАВА II

ОДОБРЯВАНЕ, ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ И ВЗАИМНО ПРИЗНАВАНЕ

Член 3

Одобряване на задължителните одитори и одиторските дружества

1. Задължителен одит се извършва от задължителни одитори и одиторски дружества, одобрени от държавата-членка, изискваща задължителния одит.

2. Всяка държава-членка определя компетентни органи, които отговарят за одобряването на задължителните одитори и одиторските дружества.

Компетентните органи могат да бъдат професионални сдружения, при условие че те подлежат на системата за публичен надзор, както е предвидено в глава VIII.

3. Без да се засягат разпоредбите на член 11, компетентните органи на държавите-членки могат да одобряват като задължителни

([1]) ОВ L 207, 18.8.2003 г., стр. 1.

▼B

одитори само физически лица, които отговарят най-малко на условията, предвидени в членове 4 и от 6 до 10.

4. Компетентните органи на държавите-членки могат да одобряват като одиторски дружества само тези дружества, които отговарят на следните условия:

а) физическите лица, които извършват задължителен одит от името на одиторско дружество, трябва да отговарят поне на условията, предвидени в членове 4 и от 6 до 12 и трябва да са одобрени като задължителни одитори в съответната държава-членка;

б) мнозинството от правата на глас в дружеството трябва да бъде държано от одиторски дружества, които са одобрени в някоя държава-членка или от физически лица, които отговарят поне на условията, предвидени в членове 4 и от 6 до 12. Държавите-членки могат да предвидят, че такива физически лица трябва да са одобрени в друга държава-членка. По смисъла на задължителния одит на кооперативни дружества и подобни дружества по член 45 от Директива 86/635/ЕИО държавите-членки могат да въвеждат други специфични разпоредби по отношение на правото на глас;

в) мнозинството — до максимум 75 % — от членовете на административния или управителния орган на дружеството трябва да бъдат одиторски дружества, които са одобрени в някоя държава-членка или физически лица, които отговарят най-малко на условията, предвидени в членове 4 и от 6 до 12. Държавите-членки могат да предвидят, че такива физически лица трябва да са одобрени в друга държава-членка. Когато такъв орган има не повече от двама членове, един от тези членове трябва да отговаря поне на условията съгласно настоящата буква;

г) дружеството трябва да отговаря на условието, определено в член 4.

Държавите-членки могат да определят допълнителни условия само по отношение на буква в). Такива условия трябва да бъдат пропорционални на преследваните цели и да не надхвърлят строго необходимото.

Член 4

Добра репутация

Компетентните органи на държава-членка могат да предоставят одобрение само на физически лица или дружества с добра репутация.

Член 5

Оттегляне на одобрението

1. Одобрението на задължителен одитор или одиторско дружество може да бъде оттеглено, ако доброто име на това лице или дружество е било сериозно компрометирано. Държавите-членки могат обаче да предвидят разумен срок за целите на спазването на изискването за добра репутация.

2. Одобрението на одиторско дружество може да бъде оттеглено, ако някое от условията, наложени в член 3, параграф 4, букви б) и в), вече не се спазва. Държавите-членки могат въпреки това да предвидят разумен срок за целите на спазването на тези условия.

3. Когато одобрението на задължителен одитор или на одиторско дружество е било оттеглено поради някаква причина, компетентният орган на държавата-членка, където е оттеглено одобрението, съобщава този факт и причините за оттеглянето на съответните компетентни органи на държавите-членки, където

▼B

задължителният одитор или одиторското дружество също така е одобрено, което е вписано в регистъра на посочената първа държава-членка в съответствие с член 16, параграф 1, буква в).

Член 6

Образователна квалификация

Без да се засягат разпоредбите на член 11, физическо лице може да бъде одобрено да извършва задължителен одит само след като е постъпило в университет или образователна институция с равностойно равнище, след което е завършило курс на теоретична подготовка, преминало е през практическо обучение и е издържало изпит за професионална компетентност на заключително университетско или еквивалентна степен, организирано или признато от съответната държава-членка.

Член 7

Изпит за професионалната компетентност

Изпитът за професионалната компетентност, посочен в член 6, гарантира нужното равнище на теоретични познания по предметите, свързани със задължителния одит, и способността за прилагането на тези познания в практиката. Поне част от тази проверка е в писмена форма.

Член 8

Проверка на теоретичните познания

1. Проверката на теоретичните познания включва изпит, който включва, по-специално, следните предмети:

а) обща счетоводна теория и принципи;

б) нормативни изисквания и стандарти, свързани с подготовката на годишните и консолидираните счетоводни отчети;

в) международни счетоводни стандарти;

г) финансов анализ;

д) счетоводство на разходите и управлението;

е) управление на риска и вътрешен контрол;

ж) извършване на одит и професионални умения;

з) нормативни изисквания и професионални стандарти, свързани със задължителния одит и задължителните одитори;

и) международни стандарти за одит;

й) професионална етика и независимост.

2. Тя включва също така най-малко следните предмети доколкото те са свързани с извършването на одит:

а) дружествено право и корпоративно управление;

б) разпоредбите относно несъстоятелността и сходни процедури;

в) данъчно право;

г) гражданско и търговско право;

д) социалноосигурително право и трудово право;

е) информационни технологии и компютърни системи;

ж) бизнес, обща и финансова икономика;

з) математика и статистика;

▼B

и) основни принципи на финансовото управление на предприятията.

3. Комисията може ►M1 ——————— ◄ да адаптира списъка на предметите, които се включват в проверката на теоретичните познания по параграф 1. Когато приема тези прилагащи мерки, Комисията взема предвид развитията в одита и одиторската професия. ►M1 Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 48, параграф 2а. ◄

Член 9

Освобождавания

1. Чрез дерогация от членове 7 и 8 държава-членка може да предвиди, че лице което е издържало изпит на университетско или еквивалентно ниво или притежава университетска степен или равностойна квалификация по един или повече предмети съгласно член 8, може да бъде освободено от проверката на теоретичните познания по предметите, обхванати от този изпит или тази степен.

2. Чрез дерогация от член 7 държава-членка може да предвиди, че притежател на университетска степен или еквивалентна квалификация по един или повече предмети по член 8, може да бъде освободено от проверка на способността да прилага на практика своите теоретични познания по тези предмети, ако той или тя е получил/а практическо обучение по тези предмети, удостоверено с изпит или диплома, призната от държавата.

Член 10

Практическо обучение

1. За да се гарантира способността за прилагане на теоретичните познания на практика, проверката на което е включено в изпита, обучаващото се лице трябва да завърши минимум три години практическо обучение, *inter alia*, по одит на годишни счетоводни отчети, консолидирани счетоводни отчети или други подобни финансови отчети. Поне две трети от такова практическо обучение трябва да бъде проведено при задължителен одитор или одиторско дружество в някоя държава-членка.

2. Държавите-членки гарантират, че цялото обучение се провежда от лица, които предоставят достатъчни гаранции относно тяхната способност да осигурят практическо обучение.

Член 11

Квалификация чрез дългогодишен практически опит

Държава-членка може да одобри лице, което не отговаря на условията, предвидени в член 6, като задължителен одитор, ако той или тя може да докаже един от следните факти:

а) че той или тя в продължение на 15 години е извършвал/а професионални дейности, които са му/ѝ позволили да придобие достатъчен опит в областта на финансите, правото или счетоводството и е издържал/а изпит за професионална компетентност съгласно член 7, или

б) че той или тя в продължение на седем години е извършвал/а професионални дейности в тези области и освен това е преминал/а курс на практическо обучение съгласно член 10 и е издължал/а изпит за професионална компетентност съгласно член 7.

▼B

Член 12

Комбинация от практическо обучение и теоретична подготовка

1. Държавите-членки могат да предвидят, че периодът на теоретична подготовка в областите, посочени в член 8 се признава като периоди на професионална дейност съгласно член 11, при условие че такава подготовка е удостоверена с изпит, признат от държавата. Такава подготовка трябва да бъде с продължителност от поне една година и с нея не може да се намалява периодът на професионална дейност с повече от четири години.

2. Периодът на професионална дейност и практическо обучение не трябва да бъде по-къс от курса на теоретична подготовка заедно с практическото обучение, изисквано съгласно член 10.

Член 13

Продължително обучение

Държавите-членки гарантират, че от задължителните одитори се изисква да участват в подходящи програми за продължаващо обучение с цел поддържане на техните теоретични познания, професионални умения и качества на достатъчно високо равнище, както и това неспазването на изискванията за продължаващо обучение да подлежи на съответни санкции, както е посочено в член 30.

Член 14

Одобряване на задължителни одитори от други държави-членки

Компетентните органи на държавите-членки създават процедури за одобряване на задължителни одитори, които са били одобрени в други държави-членки. Тези процедури не трябва да надхвърлят изискването за преминаване на тест за професионална трудоспособност в съответствие с член 4 от Директива 89/48/ЕИО на Съвета от 21 декември 1988 г. относно обща система за признаване на дипломите за висше образование, издадени след завършване на професионално обучение с минимална продължителност от три години ([1]). Тестът за професионална трудоспособност, който се извършва на един от езиците, позволени от езиковите правила, приложими в съответната държава-членка, обхваща само съответстващото познаване от страна на задължителния одитор на законовите и подзаконовите разпоредби на тази държава-членка, доколкото те са свързани със задължителния одит.

ГЛАВА III

РЕГИСТРАЦИЯ

Член 15

Публичен регистър

1. Всяка държава-членка гарантира, че задължителните одитори и одиторските дружества се вписват в публичен регистър в съответствие с членове 16 и 17. При изключителни обстоятелства държавите-членки могат да не приложат изискванията, предвидени в настоящия член и в член 16 по отношение на оповестяването само до такава степен, каквато е необходима за намаляване на

([1]) ОВ L 19, 24.1.1989 г., стр. 16. Директива, изменена с Директива 2001/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 206, 31.7.2001 г., стр. 1).

▼B

непосредствена и сериозна заплаха за физическата сигурност на някое лице.

2. Държавите-членки гарантират, че всеки задължителен одитор и одиторско дружество е идентифициран/о в публичния регистър с индивидуален номер. Регистрационната информация се съхранява в регистъра в електронна форма и на обществеността се предоставя електронен достъп до нея.

3. Публичният регистър съдържа също така името и адреса на компетентните органи, отговарящи: за одобрението съгласно член 3, за гарантиране на качеството съгласно член 29 за разследване и санкциониране на задължителните одитори и одиторските дружества съгласно член 30; както и за публичния надзор, както е посочено в член 32.

4. Държавите-членки гарантират пълното функциониране на публичния регистър до 29 юни 2009 г.

Член 16

Регистрация на задължителните одитори

1. По отношение на задължителните одитори публичният регистър съдържа най-малкото следната информация:

а) име, адрес и регистрационен номер;

б) ако е приложимо, име, адрес, адрес на интернет страницата и регистрационен номер на дружеството (дружествата) за одит, от което (които) задължителният одитор е нает или с което (които) той или тя е свързан/а като партньор или по друг начин;

в) всички други регистрации като задължителен одитор при компетентните органи на други държави-членки и като одитор в трети страни включително името на компетентния орган (имената на компетентните органи), както и ако е приложимо, регистрационния номер (регистрационните номера).

2. Одитори от трети страни, регистрирани в съответствие с член 45, се отбелязват ясно в регистъра като такива, а не като задължителни одитори.

Член 17

Регистрация на одиторски дружества

1. По отношение на одиторските дружества публичният регистър съдържа най-малко следната информация:

а) име, адрес и регистрационен номер;

б) правна форма;

в) информация за връзка, основно лице за връзка и, ако е приложимо, адрес на интернет страницата;

г) адрес на всяка служба в държавата-членка;

д) име и регистрационен номер на всички задължителни одитори, наети от одиторското дружество или свързани като партньори или по друг начин с него;

е) имената и бизнес адресите на всички собственици и акционери;

ж) имената и адресите на дружествата на всички членове на административния или управителния орган;

з) ако е приложимо, членството в мрежа и списък на имената и адресите на дружествата-членове и филиалите или указание за мястото, където такава информация е публично достъпна;

▼B

и) всички други регистрации като одиторско дружество при компетентните органи на други държави-членки и като одиторско дружество в трети страни включително името на компетентния орган (имената на компетентните органи), както и, когато е приложимо, регистрационния номер (регистрационните номера).

2. Одиторски дружества от трети страни, регистрирани в съответствие с член 45, се отбелязват ясно в регистъра като такива, а не като одиторски дружества.

Член 18

Актуализиране на регистрационната информация

Държавите-членки гарантират, че задължителните одитори и одиторските дружества нотифицират компетентните органи, отговарящи за публичния регистър, без неоправдано забавяне за всяка промяна на информацията, съдържаща се в публичния регистър. След нотификацията регистърът се актуализира без неоправдано забавяне.

Член 19

Отговорност за регистрационната информация

Информацията, предоставена на съответните компетентни органи съгласно членове 16, 17 и 18, се подписва от задължителния одитор или от одиторското дружество. Когато компетентният орган предвиди, че трябва да се осигури електронен достъп до информацията, това може да бъде извършено например чрез електронен подпис съгласно определението в член 2, параграф 1 от Директива 1999/93/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 1999 г. относно рамката на Общността за електронните подписи ([1]).

Член 20

Език

1. Информацията, вписана в публичния регистър, се съставя на един от езиците, разрешени от езиковите правила, приложими в съответната държава-членка.

2. Държавите-членки могат допълнително да разрешат информацията да бъде вписана в публичния регистър на всеки друг официален език (езици) на Общността. Държавата-членка може да изисква преводът на информацията да бъде сертифициран.

Във всички случаи съответната държава-членка гарантира, че в регистъра е указано дали преводът е заверен, или не.

ГЛАВА IV

ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА, НЕЗАВИСИМОСТ, ОБЕКТИВНОСТ, ПОВЕРИТЕЛНОСТ И ПРОФЕСИОНАЛНА ТАЙНА

Член 21

Професионална етика

1. Държавите-членки гарантират, че всички задължителни одитори и одиторски дружества се подчиняват на принципите на професионалната етика, обхващащи поне тяхната функция,

([1]) ОВ L 13, 19.1.2000 г., стр. 12.

▼B

свързана с обществения интерес, тяхната почтеност и обективност и тяхната професионална компетентност и дължима грижа.

2. С цел гарантиране на доверието в одиторската функция и осигуряване на единно прилагане на параграф 1 от настоящия член Комисията може да приеме ►M1 ——————— ◄ прилагащи мерки за регулиране на професионалната етика, основани на принципите. ►M1 Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива чрез допълването ѝ, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 48, параграф 2а. ◄

Член 22

Независимост и обективност

1. Държавите-членки гарантират, че при извършване на задължителния одит задължителният одитор и/или одиторското дружество е независим/о от одитираното дружество и не участва във вземането на решения в одитираното дружество.

2. Държавите-членки гарантират, че задължителен одитор или одиторско дружество не извършва задължителен одит, ако е налице пряка или косвена финансова връзка, бизнес връзка, трудово правоотношение или друга връзка/правоотношение включително предоставянето на допълнителни услуги, несвързани с одита, между задължителния одитор, одиторското дружество или мрежата и одитираното дружество, от която/което обективна, разумна и информирана трета страна да би могла да направи заключение, че независимостта на задължителния одитор или на одиторското дружество е компрометирана. Ако независимостта на задължителния одитор или одиторското дружество е повлияна от заплахи като проверка на собствената дейност, личен интерес, застъпничество, близки отношения или попечителство, или заплашване, задължителният одитор трябва да приложи гаранции за смекчаване на тези заплахи. Ако значимостта на заплахите, съпоставена с приложените гаранции, е такава, че неговата или нейната независимост е компрометирана, задължителният одитор или одиторско дружество не извършва задължителния одит.

Освен това държавите-членки гарантират, че когато става дума за задължителен одит на дружества, извършващи дейности в обществен интерес, и когато е необходимо да се гарантира независимостта на задължителния одитор или одиторското дружество, задължителният одитор или одиторското дружество не извършва задължителен одит в случай на проверка на собствената им дейност или на личен интерес.

3. Държавите-членки гарантират, че задължителният одитор или одиторското дружество отразява в работните документи по одита всички съществени заплахи пред неговата или нейната независимост, както и приложените гаранции за смекчаване на тези заплахи.

4. С цел гарантиране на доверието във функцията на одита и гарантиране на единно прилагане на параграфи 1 и 2 от настоящия член Комисията може да приеме ►M1 ——————— ◄ прилагащи мерки, основани на принципите, по отношение на:

а) заплахите и гаранциите, посочени в параграф 2;

б) случаите, в които съществеността на заплахите, както е посочено в параграф 2 е такава, че да компрометира независимостта на задължителния одитор или на одиторското дружество;

▼B

в) случаите на проверка на собствената дейност и на личен интерес, посочени в параграф 2, втора алинея, в които може или не може да се извършва задължителен одит.

▼M1

Мерките, посочени в първата алинея, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива чрез допълването ѝ, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 48, параграф 2а.

▼B

Член 23

Поверителност и професионална тайна

1. Държавите-членки гарантират, че цялата информация и документи, до които задължителният одитор или одиторско дружество има достъп при извършване на задължителен одит, са защитени с подходящи правила относно поверителността и професионалната тайна.

2. Поверителността и професионалната тайна, свързани със задължителните одитори или одиторски дружества, не възпрепятстват изпълнението на разпоредбите на настоящата директива.

3. Когато задължителен одитор или одиторско дружество е заменено с друг задължителен одитор или одиторско дружество, бившият задължителен одитор или одиторско дружество предоставя на встъпващия задължителен одитор или одиторско дружество достъп до цялата съотносима информация относно одитираното дружество.

4. Задължителен одитор или одиторско дружество, който е прекратил задължението си по даден одит, и бившият задължителен одитор или одиторско дружество продължават да подлежат на разпоредбите на параграфи 1 и 2 по отношение на това задължение за одит.

Член 24

Независимост и обективност на задължителните одитори, извършващи задължителен одит от името на одиторски дружества

Държавите-членки гарантират, че собствениците или акционерите на одиторско дружество, както и членовете на административните, управителните и надзорните съвети на такова дружество или на филиал на такова дружество не се намесват в извършването на задължителния одит по начин, който застрашава независимостта и обективността на задължителния одитор, който извършва задължителния одит от името на одиторското дружество.

Член 25

Одиторски такси

Държавите-членки гарантират наличието на адекватни правила, които предвиждат, че таксите за задължителен одит:

а) не са повлияни или определени от предоставянето на допълнителни услуги на одитираното дружество;

б) не могат да се основават на никаква форма на условност.

▼B

ГЛАВА V

СТАНДАРТИ ЗА ОДИТ И ОТЧИТАНЕ НА ОДИТА

Член 26

Стандарти за одит

1. Държавите-членки изискват задължителните одитори и одиторските дружества да извършват задължителен одит в съответствие с международните стандарти за одит, приети от Комисията ►M1 в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 48, параграф 2а ◄. Държавите-членки могат да прилагат национален стандарт за одит доколкото Комисията не е приела международен стандарт за одит, покриващ същия предмет. Приетите международни стандарти за одит се публикуват изцяло на всеки един от официалните езици на Общността в *Официален вестник на Европейския съюз*.

2. Комисията може да вземе решение ►M1 ——————— ◄ относно приложимостта на международните стандарти за одит в Общността. Комисията приема международни стандарти за одит за прилагане в Общността само, ако те:

а) са разработени в рамките на надлежен процес, публичен надзор и прозрачност и са международно общоприети;

б) допринасят за повишаване равнището на достоверност и качество на годишните и консолидираните счетоводни отчети в съответствие с принципите, установени в член 2, параграф 3 от Директива 78/660/ЕИО и в член 16, параграф 3 от Директива 83/349/ЕИО; и

в) допринасят за европейското обществено благо.

▼M1

Мерките, посочени в първата алинея, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива чрез допълването ѝ, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 48, параграф 2а.

▼B

3. Държавите-членки могат да налагат процедури или изисквания за одит в допълнение към — или в изключителни случаи чрез дерогация от части от — международните стандарти за одит, само ако такива процедури или изисквания произтичат от специфични национални нормативни изисквания, свързани с обхвата на задължителния одит. Държавите-членки гарантират, че съобразяването на такива процедури или изисквания за одит с разпоредбите, предвидени в параграф 2, букви б) и в), и ги съобщават на Комисията и държавите-членки преди тяхното приемане. В изключителен случай на дерогиране на части от международен стандарт за одит държавите-членки съобщават своите специфични национални нормативни изисквания, както и основанията за запазването им, на Комисията и на другите държави-членки поне шест месеца преди тяхното национално приемане или в случай на изисквания, които вече съществуват по време на приемането на международния стандарт за одит, най-късно в тримесечен срок от приемането на съответния международен стандарт за одит.

4. Държавите-членки могат да налагат допълнителни изисквания, свързани със задължителния одит на годишни и консолидирани счетоводни отчети, за срок, който изтича на 29 юни 2010 г.

▼B

Член 27

Задължителен одит на консолидирани счетоводни отчети

Държавите-членки гарантират, че в случай на задължителен одит на консолидирани счетоводни отчети на група предприятия:

а) одиторът на групата носи цялата отговорност за одиторския отчет във връзка с консолидираните счетоводни отчети;

б) одиторът на групата извършва проверка и води документация за своята проверка на одиторската работа, извършена от одитор(и) от трета страна, задължителен одитор (задължителни одитори), одиторско(и) дружество(а) от трети страни или одиторско(и) дружество(а) за целите на одита на групата. Документацията, съхранявана от одитора на групата, е такава, че да позволи на съответния компетентен орган за проверява подобаващо работата на одитора на групата;

в) когато компонент на група предприятия се одитира от одитор(и) или одиторско(и) дружество(а) от трета страна, която няма работна уредба съгласно посоченото в член 47, одиторът на групата отговаря за осигуряването на надлежното предоставяне при поискване на публичните надзорни органи на документацията за одиторската работа, извършена от одитора(ите) или одиторското(ите) дружество(а) от трета страна включително работните документи, свързани с одита на групата. С цел гарантиране на такова предоставяне одиторът на групата съхранява копие от такава документация или алтернативно се договаря с одитора(ите) или одиторското(ите) дружество(а) от трета страна за подходящ и неограничен достъп от негова страна при поискване или предприема всяка друга подходяща мярка. Ако законодателни или други пречки възпрепятстват работните документи по одита да бъдат предоставени от трета страна на одитора на групата, документацията, съхранявана от одитора на групата, включва доказателство, че той или тя е предприел/а съответни процедури за получаване на достъп до документацията по одита, като в случай на пречки, които не са със законодателен характер, произтичащи от законодателството на страната, доказателство, подкрепящо съществуването на такава пречка.

Член 28

Отчитане на одита

1. Когато одиторско дружество извършва задължителен одит, одиторският отчет се подписва поне от задължителния(те) одитор(и), извършващ(и) задължителния одит от името на одиторското дружество. При изключителни обстоятелства, държавите-членки могат да предвидят, че този подпис не следва да се разкрива пред обществеността, ако такова разкриване би могло да доведе до непосредствена и съществена заплаха за физическата сигурност на някое лице. Във всеки случай името на участващото лице (имената на участващите лица) се съобщава на съответните компетентни органи.

2. Независимо от член 51а, параграф 1 от Директива 78/660/ЕИО, ако Комисията не е приела общ стандарт за одиторските отчети в съответствие с член 26, параграф 1 от настоящата директива, тя може да приеме ►M1 ——————— ◄, общ стандарт за одиторските отчети по годишните или консолидираните счетоводни отчети, които са били изготвени в съответствие с одобрени международни счетоводни стандарти с цел повишаване на общественото доверие във функцията на одита. ►M1 Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива чрез допълването ѝ, се приемат в съот-

▼B

ветствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 48, параграф 2а. ◄

ГЛАВА VI

ГАРАНТИРАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Член 29

Системи за гарантиране на качеството

1. Всяка държава-членка гарантира, че всички задължителни одитори и одиторски дружества подлежат на система за гарантиране на качеството, която отговаря поне на следните критерии:

а) системата за гарантиране на качеството се организира по такъв начин, че тя е независима от проверяваните задължителни одитори и одиторски дружества и подлежи на публичен надзор съгласно предвиденото в глава VIII;

б) финансирането на системата за гарантиране на качеството е надеждно и не позволява каквото и да е незаконно въздействие от задължителните одитори или одиторски дружества;

в) системата за гарантиране на качеството разполага с достатъчни средства;

г) лицата, които извършват проверките за гарантиране на качеството, имат подходящо професионално образование и съответстващ опит в областта на задължителния одит и финансовото отчитане, съчетано със специфично обучение в областта на проверките за гарантиране на качеството;

д) изборът на проверяващи лица за конкретни задължения за извършване на проверка за гарантиране на качеството се извършва в съответствие с обективна процедура, разработена по начин, който гарантира липсата на конфликт на интереси между проверяващите лица и проверявания задължителен одитор или одиторско дружество;

е) обхватът на проверката за гарантиране на качеството, подкрепен със съответна проверка на избрани документи от одита, включва оценка на спазването на приложимите стандарти за одит и на изискванията за независимост, на количеството и качеството на изразходваните средства, на събраните такси за одита и на системата за вътрешен качествен контрол на одиторското дружество;

ж) в резултат на проверката за гарантиране на качеството се изготвя доклад, който съдържа основните заключения на проверката за гарантиране на качеството;

з) проверките за гарантиране на качеството се извършват поне веднъж на всеки шест години;

и) общите резултати от системата за гарантиране на качеството се публикуват всяка година;

й) препоръките на проверките на качеството се изпълняват от задължителния одитор или от одиторското дружество в разумен срок.

Ако препоръките съгласно буква й) не се изпълняват, задължителният одитор или одиторското дружество подлежи на системата от дисциплинарни мерки или санкции по член 30.

2. Комисията може да приеме ►M1 ——————— ◄ прилагащи мерки с цел повишаване на общественото доверие във функцията на одита и за гарантиране на единното прилагане на букви а), б) и от д) до й) от параграф 1. ►M1 Тези мерки, предназначени да

▼B

изменят несъществени елементи на настоящата директива чрез допълването ѝ, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 48, параграф 2а. ◄

ГЛАВА VII

РАЗСЛЕДВАНИЯ И САНКЦИИ

Член 30

Системи от разследвания и санкции

1. Държавите-членки гарантират наличието на ефективни системи от разследвания и санкции за откриване, коригиране и предотвратяване на неправилно извършване на задължителния одит.

2. Без да се засягат режимите на държавите-членки в областта на гражданската отговорност, държавите-членки предвиждат ефективни, съразмерни и възпиращи санкции по отношение на задължителните одитори и одиторски дружества, когато задължителният одит не се извършва в съответствие с разпоредбите, приети при прилагането на настоящата директива.

3. Държавите-членки предвиждат, че предприетите мерки и наложените санкции на задължителните одитори и одиторски дружества са оповестени на обществеността по подходящ начин. Санкциите включват възможността за оттегляне на одобрението.

Член 31

Отговорност на одиторите

Комисията представя не по-късно от 1 януари 2007 г. доклад за въздействието на съществуващите национални правила за отговорност при извършване на задължителен одит върху европейските капиталови пазари и върху условията за застраховане на задължителните одитори и одиторски дружества включително обективен анализ на ограниченията на финансовата отговорност. Когато е необходимо, Комисията провежда публични консултации. В светлината на този доклад Комисията, ако прецени за необходимо, представя препоръки на държавите-членки.

ГЛАВА VIII

ПУБЛИЧЕН НАДЗОР И РЕГУЛАТОРНИ РАЗПОРЕДБИ МЕЖДУ ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ

Член 32

Принципи на публичния надзор

1. Държавите-членки организират ефективна система за публичен надзор над задължителните одитори и одиторски дружества въз основа на принципите, установени в параграфи 2—7.

2. Всички задължителни одитори и одиторски дружества подлежат на публичен надзор.

3. Системата на публичен надзор се ръководи от лица, които не упражняват дейността, които са известни в областите, свързани със задължителния одит. Държавите-членки могат въпреки това да позволят малцинство от лица, упражняващи дейността, да участват в ръководството на системата за обществен надзор. Лицата, участващи в ръководството на системата на обществен

▼B

надзор, се избират в съответствие с независима и прозрачна процедура за номиниране.

4. Системата за публичен надзор носи крайната отговорност за надзора над:

а) одобрението и регистрирането на задължителните одитори и одиторски дружества;

б) приемането на стандарти за професионална етика, вътрешен качествен контрол на одиторските дружества и на извършването на одита;и

в) продължаващото обучение, системите за гарантиране на качеството и за разследване и дисциплинарни мерки.

5. Системата на публичен надзор има правото, когато е необходимо, да провежда разследвания във връзка със задължителните одитори и одиторски дружества и правото да предприема съответни мерки.

6. Системата на публичен надзор е прозрачна. Това включва публикуване на годишните работни програми и доклади за дейността.

7. Системата на публичен надзор се финансира адекватно. Финансирането на системата на публичен надзор е надеждна и не позволява каквото и да е незаконно въздействие от задължителните одитори или одиторски дружества.

Член 33

Сътрудничество между системите за публичен надзор на общностно равнище

Държавите-членки гарантират регулаторните договорености на системите за обществен надзор да позволяват ефективно сътрудничество на общностно равнище по отношение на надзорните дейности на държавите-членки. За тази цел всяка държава-членка определя звено, което изрично отговаря за това сътрудничество.

Член 34

Взаимно признаване на регулаторните договорености между държавите-членки

1. Регулаторните договорености на държавите-членки спазват принципа на регулиране от страната по произход и надзор от държавата-членка, в която задължителният одитор или одиторско дружество е одобрено и където е седалището на одитираното дружество.

2. В случай на задължителен одит на консолидирани счетоводни отчети държавата-членка, която изисква задължителния одит на консолидираните счетоводни отчети, не може да налага допълнителни изисквания във връзка със задължителния одит относно регистрацията, проверката на гарантирането на качеството, стандартите за одит, професионалната етика и независимостта на задължителен одитор или одиторско дружество, извършващо задължителен одит на дъщерно дружество, установено в друга държава-членка.

3. В случай на дружество, чиито ценни книжа се търгуват на регулиран пазар в държава-членка, различна от тази, в която е седалището на дружеството, държавата-членка, в която ценните книжа се търгуват, не може да налага никакви допълнителни изисквания във връзка със задължителния одит относно регистрацията, проверката на гарантиране на качеството, стандартите за одит, професионалната етика и независимостта на задължителен одитор или одиторско дружество, извършващо задължителен одит

▼B

на годишните или консолидираните счетоводни отчети на това дружество.

Член 35

Определяне на компетентни органи

1. Държавите-членки определят един или повече компетентни органи за целите на изпълнение на задачите, предвидени в настоящата директива. Държавите-членки информират Комисията за тяхното определяне.

2. Компетентните органи се организират по начин, който гарантира избягване на конфликт на интереси.

Член 36

Професионална тайна и регулаторно сътрудничество между държавите-членки

1. Компетентните органи на държавите-членки, които отговарят за одобрението, регистрацията, гарантирането на качеството, инспектирането и дисциплинарните мерки, си сътрудничат помежду си, когато това е необходимо, за целите на осъществяването на техните съответни отговорности съгласно настоящата директива. Компетентните органи в държавата-членка, която отговаря за одобрението, регистрацията, гарантирането на качеството, инспектирането и дисциплинарните мерки, оказва съдействие на компетентните органи в другите държави-членки. По-специално, компетентните органи обменят информация и си сътрудничат при разследвания, свързани с извършването на задължителен одит.

2. Задължението за професионална тайна се прилага по отношение на всички лица, които са наети или които са били наети от компетентните органи. Информацията, обхваната от професионална тайна, не може да бъде оповестявана пред което и да е друго лице или орган освен по силата на законовите, подзаконовите или административните разпоредби на държава-членка.

3. Параграф 2 не възпрепятства обмен на поверителна информация между компетентните органи. Обменената по такъв начин информация се обхваща от задължение за професионална тайна, на което подлежат лицата, които са наети или били наети от компетентните органи.

4. При поискване компетентните органи предоставят без неоснователно забавяне всяка информация, която е поискана за целите, посочени в параграф 1. Когато е необходимо, компетентните органи, които получават такова искане, предприемат без неоснователно забавяне необходимите мерки за събиране на исканата информация. Предоставената по такъв начин информация се обхваща от задължение за професионална тайна, на което подлежат лицата, които са наети или били наети от компетентните органи.

Ако компетентният орган, към който е отправено искането, не е в състояние да предостави исканата информация без неоснователно забавяне, той нотифицира компетентния орган, отправил искането, за причините за това.

Компетентните органи могат да откажат да изпълнят искане за информация, когато:

а) предоставянето на информация може да се отрази неблагоприятно на суверенитета, сигурността или обществения ред на държавата-членка, към която е отправено искането или да наруши правилата за националната сигурност; или

▼B

б) образувано е съдебно производство по отношение на същите действия и срещу същите задължителни одитори или одиторски дружества пред органите на държавата-членка, към която е отправено искането; или

в) прието е окончателно съдебно решение по отношение на същите действия и срещу същите задължителни одитори или одиторски дружества от компетентните органи на държавата-членка, към която е отправено искането.

Без да се засягат задълженията, на които те подлежат в хода на съдебно производство, компетентните органи, които получават информация по силата на параграф 1, могат да я използват само за упражняване на своите функции в приложното поле на настоящата директива и в контекста на административното или съдебното производство, изрично свързано с упражняването на тези функции.

5. Когато компетентен орган прецени, че на територията на друга държава-членка се извършват дейности в нарушение на настоящата директива, той нотифицира компетентния орган на другата държава за това заключение по възможно най-подробен начин. Компетентният орган на другата държава-членка предприема необходимите мерки. Той информира нотифициращия компетентен орган за резултата и, доколкото това е възможно, за съществени временни развития.

6. Компетентен орган на една държава-членка може също така да поиска да бъде извършено разследване от компетентен орган на друга държава-членка на територията на последната.

Освен това той може да поиска на част от неговия персонал да бъде разрешено да придружава компетентния орган на тази друга държава-членка, където се провежда разследването.

Цялостното извършване на разследването подлежи на пълен контрол от страна на държавата-членка, на чиято територия то се извършва.

Компетентните органи могат да откажат да изпълнят искане за провеждане на разследване съгласно предвиденото в първата алинея или искане техният персонал да бъде придружаван от персонал на компетентния орган на другата държава съгласно предвиденото във втората алинея, когато:

а) такова разследване може да се отрази неблагоприятно на суверенитета, сигурността или обществения ред на държавата-членка, към която е отправено искането; или

б) образувано е съдебно производство по отношение на същите действия и срещу същите задължителни одитори или одиторски дружества пред органите на запитаната държава-членка; или

в) прието е окончателно съдебно решение по отношение на същите действия и срещу същите задължителни одитори или одиторски дружества от компетентните органи на запитаната държава-членка.

7. ►M1 ———— ◄ Комисията може да приеме прилагащи мерки с цел улесняване на сътрудничеството между компетентните органи във връзка с процедурите за обмен на информация и условията за извършване на презгранични разследвания, предвидени в параграфи 2—4 от настоящия член. ►M1 Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива чрез допълването ѝ, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 48, параграф 2а. ◄

▼B

ГЛАВА IX

НАЗНАЧАВАНЕ И УВОЛНЯВАНЕ

Член 37

Назначаване на задължителен одитор или одиторско дружество

1. Задължителният одитор или одиторското дружество се назначават от общото събрание на акционерите или от членовете на одитираното дружество.

2. Държавите-членки могат да разрешат алтернативни системи или условия за назначаване на задължителен одитор или одиторско дружество, при условие че тези системи или условия имат за цел да осигурят независимостта на задължителния одитор или одиторското дружество от изпълнителните членове на административния орган или от управителния орган на одитираното дружество.

Член 38

Уволнение на и подаване на оставка от задължителни одитори или одиторски дружества

1. Държавите-членки гарантират, че задължителните одитори или одиторски дружества могат да бъдат уволнявани само при наличие на подходящи основания. Различието в гледната точка относно счетоводното третиране или процедурата на одита не представлява подходящо основание за уволнение.

2. Държавите-членки гарантират, че одитираното дружество и задължителният одитор или одиторското дружество съобщават на органа или органите, отговарящи за публичния надзор, за уволнение или оставка на задължителния одитор или одиторското дружество по време на мандата и дават съответно обяснение за причините за това.

ГЛАВА X

СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИЯ ОДИТ НА ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА, ИЗВЪРШВАЩИ ДЕЙНОСТИ ОТ ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС

Член 39

Прилагане по отношение на невписани юридически лица, извършващи дейности от обществен интерес

Държавите-членки могат да освободят юридическите лица, извършващи дейности от обществен интерес, които не са емитирали прехвърляеми ценни книжа, които са допуснати до търгуване на регулиран пазар по смисъла на член 4, параграф 1, точка 14 от Директива 2004/39/ЕО, и техния/те задължителен/и одитор/и или одиторско/и дружество/а от едно или повече изисквания в настоящата глава.

Член 40

Доклад за прозрачността

1. Държавите-членки гарантират, че задължителните одитори и одиторски дружества, които извършват задължителен одит на дружества, извършващи дейности в обществен интерес, публикуват на своите интернет страници в тримесечен срок от края на всяка финансова година годишни доклади за прозрачността, които включват най-малко следното:

▼B

а) описание на правната структура и на собствеността;

б) когато одиторското дружество принадлежи към мрежа, описание на мрежата и на правната и структурни договорености в мрежата;

в) описание на ръководната структура на одиторското дружество;

г) описание на вътрешната система за качествен контрол на одиторското дружество и отчет на административния или управителния орган за ефективността на нейното функциониране;

д) посочване на датата на последната проверка за гарантиране на качеството, както е посочено в член 29;

е) списък на юридическите лица, извършващи дейности от обществен интерес, на които одиторското дружество е извършило задължителен одит през предходната финансова година;

ж) декларация за практиките на одиторското дружество, свързани с независимостта, с която декларация също така се потвърждава, че е била извършена вътрешна проверка на спазване изискванията, свързани с независимостта;

з) декларация за следваната политика от одиторското дружество по отношение на продължаващото обучение на задължителните одитори, посочени в член 13;

и) финансова информация, сочеща значимостта на одиторското дружество, като общ оборот, разделен на такси от задължителен одит на годишни и консолидирани счетоводни отчети и такси, събирани за други гаранционни услуги и такси за данъчно консултиране и други такси, различни от одиторски услуги;

й) информация относно основата на възнаграждението на партньорите.

Държавите-членки могат при изключителни обстоятелства да не прилагат изискването в буква е), доколкото това е необходимо за намаляване на непосредствена и сериозна заплаха за физическата сигурност на някое лице.

2. Докладът за прозрачност се подписва от задължителния одитор или одиторското дружество според случая. Това може да бъде извършено например чрез електронен подпис съгласно определението в член 2, параграф 1 от Директива 1999/93/ЕО.

Член 41

Одиторски комитет

1. Всяко юридическо дружество, извършващо дейност от обществен интерес, има одиторски комитет. Държавите-членки определят дали одиторските комитети трябва да бъдат съставени от членове на административния орган, които не са изпълнителни членове и/или от членове на надзорния орган на одитираното дружество и/или от членове, назначени от общото събрание на одитираното дружество. Поне един член на одиторския комитет е независим и притежава компетентност в областта на счетоводството и/или одита.

В юридическите лица, извършващи дейности от обществен интерес, които отговарят на изискванията на член 2, параграф 1, буква е) от Директива 2003/71/ЕО ([1]), държавите-членки могат да разрешат функциите, възложени на одиторски комитет, да бъдат изпълнявани от административния или надзорния съвет като цяло, при условие

([1]) Директива 2003/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 г. относно проспекта, който следва да се публикува, когато публично се предлагат ценни книжа, или когато се допускат ценни книжа до търгуване (ОВ L 345, 31.12.2003 г., стр. 64).

▼B

че когато председателят на такъв орган е изпълнителен член, той или тя няма да бъде председател на одиторския комитет.

2. Без да се засяга отговорността на членовете на административните, управителните или надзорните органи или на членовете, които са назначени от общото събрание на акционерите на одитираното дружество, одиторският комитет, *inter alia*:

а) наблюдава процеса на финансово отчитане;

б) наблюдава ефективността на вътрешния контрол на дружеството, системите за вътрешен одит, когато това е приложимо и за системи за управление на риска;

в) наблюдава задължителния одит на годишните и консолидираните счетоводни отчети;

г) преразглежда и наблюдава независимостта на задължителния одитор или на одиторското дружество, и по-специално предоставянето на допълнителни услуги на одитираното дружество.

3. За юридическото лице, извършващо дейности от обществен интерес, предложението на административния или надзорния орган за назначаване на задължителен одитор или на одиторско дружество се основава на препоръка на одиторския комитет.

4. Задължителният одитор или одиторското дружество докладва на одиторския комитет по основните въпроси, произтичащи от задължителния одит, и по-специално за съществените слабости във вътрешния контрол във връзка с процеса на финансово отчитане.

5. Държавите-членки могат да разрешат или да вземат решение разпоредбите, предвидени в параграфи 1—4, да не се прилагат по отношение на всяко юридическо лице, извършващо дейности от обществен интерес, което има орган, изпълняващ равностойни функции на одиторски комитет, създаден и функциониращ в съответствие с разпоредбите, които са в сила в държавата-членка, в която е регистрирано дружеството, което ще бъде одитирано. В такъв случай дружеството оповестява органа, който извършва тези функции и как той е съставен.

6. Държавите-членки могат да освободят от задължението да има одиторски комитет:

а) всяко юридическо лице, извършващо дейности от обществен интерес, което е дъщерно предприятие по смисъла на член 1 от Директива 83/349/ЕИО, ако юридическото лице спазва изискванията в параграфи 1—4 на равнище група;

б) всяко юридическо лице, извършващо дейности от обществен интерес, което е предприятие за колективно инвестиране, както е определено в член 1, параграф 2 от Директива 85/611/ЕИО. Държавите-членки могат също така да освободят юридически лица, извършващи дейности от обществен интерес, чийто единствен предмет е колективно инвестиране на капитал, предоставен от обществеността, които оперират на принципа на разпределение на риска и които не целят поемане на законен или управленски контрол, над който и да е от емитентите на неговите базисни инвестиции, при условие че тези предприятия за колективно инвестиране са получили разрешение и подлежат на надзор от страна на компетентните органи и че те имат депозитар, изпълняващ функции, равностойни на тези съгласно Директива 85/611/ЕИО;

в) всяко юридическо лице, извършващо дейности от обществен интерес, чиято единствена стопанска дейност е да действа като емитент на ценни книжа, обезпечени с активи, съгласно определението в член 2, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 809/2004 на Комисията ([1]). В такива случаи държавата-членка изисква от

([1]) ОВ L 149, 30.4.2004 г., стр. 1.

▼B

дружеството да обясни на обществеността причините, поради които то счита за нецелесъобразно да има или одиторски комитет или административен или надзорен орган, на който е поверено извършването на функциите на одиторски комитет;

г) всяка кредитна институция по смисъла на член 1, параграф 1 от Директива 2000/12/ЕО, чиито акции не са допуснати за търгуване на регулиран пазар на държава-членка по смисъла на член 4, параграф 1, точка 14 от Директива 2004/39/ЕО и което непрекъснато или трайно е емитирало само дългови ценни книжа, при условие че номиналният размер на всички такива дългови ценни книжа остава под 100 000 000 EUR и че то не е публикувало проспект съгласно Директива 2003/71/ЕО.

Член 42

Независимост

1. В допълнение към разпоредбите, установени в членове 22 и 24, държавите-членки гарантират, че задължителните одитори или одиторските дружества, които извършват задължителен одит на юридическото лице, извършващо дейности от обществен интерес:

а) потвърждават ежегодно в писмена форма пред одиторския комитет своята независимост от одитираното юридическо лице, извършващо дейности от обществен интерес;

б) разкриват ежегодно пред одиторския комитет всички допълнителни услуги, предоставени на одитираното дружество; и

в) обсъждат с одиторския комитет заплахите за тяхната независимост и гаранциите, приложени за смекчаване на тези заплахи, съгласно документираното от тях в изпълнение на член 22, параграф 3.

2. Държавите-членки гарантират, че основния/те партньор/и по одита, който/които отговаря/т за извършването на задължителен одит изпълняват поред задължението за одитиране в максимален срок с продължителност от седем години от датата на назначаване и да му/им бъде разрешено да участва/т в одит на одитираното дружество след срок от най-малко две години.

3. На задължителния одитор или на основния партньор по одита, който извършва задължителен одит от името на одиторско дружество, не се разрешава да заема ключова ръководна позиция в одитираното дружество преди изтичането на срок от минимум две години от момента, в който той или тя е подал/а оставка като задължителен одитор или основен партньор по одита от задължението за извършване на одит.

Член 43

Гарантиране на качеството

Проверката за гарантиране на качеството, посочено в член 29, се извършва най-малко веднъж на всеки три години за задължителни одитори или одиторски дружества, които извършват задължителен одит на юридически лица, извършващи дейност от обществен интерес.

▼B

ГЛАВА XI

МЕЖДУНАРОДНИ АСПЕКТИ

Член 44

Одобрение на одитори от трети страни

1. При спазване на реципрочност компетентните органи на държава-членка могат да одобрят одитор от трета страна като задължителен одитор, ако това лице е представило доказателства, че той или тя отговаря на изисквания, равностойни на тези, предвидени в членове 4, и от 6 до 13.

2. Компетентните органи на държава-членка, преди да предоставят одобрение на одитор от трета страна, който отговаря на изискванията на параграф 1, прилагат изискванията, предвидени в член 14.

Член 45

Регистрация и надзор на одитори и одиторски дружества от трети страни

1. Компетентните органи на държава-членка регистрират в съответствие с членове 15—17 всеки одитор и одиторско дружество от трета страна, който представя одиторски отчет, свързан с годишни или консолидирани счетоводни отчети на дружество, учредено извън Общността, чиито прехвърляеми ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар на тази държава-членка по смисъла на член 4, параграф 1, точка 14 от Директива 2004/39/ЕО, освен когато дружеството е емитент изключително на дългови ценни книжа, допуснати за търгуване на регулиран пазар в държава-членка, по смисъла на член 2, параграф 1, буква б) от Директива 2004/109/ЕО ([1]), чиято деноминация на единица е поне 50 000 EUR, или в случай на дългови ценни книжа, деноминирани в друга валута — равностойността на поне 50 000 EUR в датата на емитиране.

2. Прилагат се членове 18 и 19.

3. Държавите-членки подлагат регистрираните одитори и одиторски дружества от трети страни на своите системи за надзор, на своите системи за гарантиране на качеството и на своите системи за разследване и санкции. Държава-членка може да освободи регистриран одитор или одиторско дружество от трета страна от подлагането му на системата за гарантиране на качеството, ако система за гарантиране на качеството на друга държава-членка или на третата страна, която е била оценена като равностойна в съответствие с член 46, е извършила проверка на качеството на съответния одитор или одиторско дружество от трета страна през предходните три години.

4. Без да се засяга член 46, одиторските отчети, свързани с годишни счетоводни отчети или консолидирани счетоводни отчети по параграф 1 от настоящия член, издадени от одитори или одиторски дружества от трети страни, които не са регистрирани в държавата-членка, нямат правна сила в тази държава-членка.

5. Държава-членка може да регистрира одиторско дружество от трета страна само, ако:

([1]) Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 г. относно хармонизиране на изискванията за прозрачност по отношение на информацията за издателите, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар (ОВ L 390, 31.12.2004 г., стр. 38).

▼B

а) то отговаря на изисквания, които са равностойни на тези, предвидени в член 3, параграф 3;

б) мнозинството от членовете на административния или управителния орган на одиторското дружество от трета страна отговаря на изисквания, които са равностойни на тези, предвидени в членове 4—10;

в) одиторът от трета страна, извършващ одита от името на одиторско дружество от трета страна, отговаря на изисквания, които са равностойни на тези, предвидени в членове 4—10;

г) одитът на годишните или консолидираните счетоводни отчети, както е посочено в параграф 1, се извършва в съответствие с международните стандарти за одит, посочени в член 26, както и с изискванията, предвидени в членове 22, 24 и 25, или с равностойни стандарти и изисквания;

д) то публикува на своята интернет страница годишен доклад за прозрачността, който включва информацията, посочена в член 40 или то спазва равностойни изисквания за оповестяване.

▼M1

6. С цел осигуряване на еднообразното прилагане на параграф 5, буква г) от настоящия член, посочената в тази разпоредба равностойност се оценява от Комисията в сътрудничество с държавите-членки и за това се взема решение от Комисията в съответствие с процедурата по регулиране, предвидена в член 48, параграф 2. Държавите-членки могат да оценяват равностойността по параграф 5, буква г) от настоящия член, доколкото Комисията не е взела такова решение.

В тази връзка Комисията може да приема мерки, насочени към определяне на общи критерии за равностойност съгласно изискванията, предвидени в членове 22, 24, 25 и 26, които са приложими за трети страни и се използват от държавите-членки при оценяване на равностойността на национално равнище. Критериите не могат да превишават изискванията, предвидени в членове 22, 24, 25 и 26. Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи от настоящата директива чрез допълването ѝ, се приемат в съответствие с процедурата на регулиране с контрол, посочена в член 48, параграф 2а.

▼B

Член 46

Дерогация в случай на равностойност

1. Държавите-членки могат да не приложат или да изменят изискванията в член 45, параграфи 1 и 3 въз основа на реципрочност, само ако одиторите или одиторските дружества от трети страни подлежат на системи за публичен надзор, гарантиране на качеството и разследвания и санкции в третата страна, които отговарят на изисквания, равностойни на тези от членове 29, 30 и 32.

▼M1

2. С цел осигуряване на еднообразното прилагане на параграф 1 от настоящия член, посочената в тази разпоредба равностойност се оценява от Комисията в сътрудничество с държавите-членки и за това се взема решение от Комисията съгласно процедурата по регулиране, посочена в член 48, параграф 2. Държавите-членки могат да оценяват равностойността, посочена в параграф 1 от настоящия член, или да се основават на оценки на други държави-членки, доколкото Комисията не е взела такова решение. Ако Комисията реши, че изискването за равностойност по параграф 1 от настоящия член не е изпълнено, тя може да позволи на съответните одитори и одиторски образувания да продължат своите одиторски дейности в

▼M1

съответствие с изискванията на съответните държави-членки в течение на подходящ преходен период.

В тази връзка Комисията може да приеме мерки, насочени към определяне на общи критерии за равностойност в съответствие с изискванията, предвидени в членове 29, 30 и 32, които са приложими за трети страни и се използват от държавите-членки при оценяване на съответствието на национално равнище. Критериите не могат да превишават изискванията, предвидени в членове 29, 30 и 32. Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива чрез допълването ѝ, се приемат в съответствие с процедурата на регулиране с контрол, посочена в член 48, параграф 2а.

▼B

3. Държавите-членки съобщават на Комисията:

а) своите оценки на равностойността, посочена в параграф 2; и

б) основните елементи на своите договорености за сътрудничество със системите за публичен надзор, гарантиране на качеството и разследвания и санкции на третите страни, на основата на параграф 1.

Член 47

Сътрудничество с компетентните органи на трети страни

1. Държавите-членки могат да разрешат прехвърлянето на работни документи по одита или на други документи, държани от задължителните одитори или одиторски дружества, одобрени от тях, на компетентните органи на трета страна, при условие че:

а) тези работни документи по одита и други документи са свързани с одит на дружества, които са емитирали ценни книжа в тази трета страна, или които представляват част от група, която изготвя консолидираните счетоводни отчети в тази трета страна;

б) прехвърлянето се осъществява чрез компетентните органи на страната по произход до компетентните органи на тази трета страна и по тяхно искане;

в) компетентните органи на съответната трета страна отговарят на изисквания, които са обявени за адекватни съгласно параграф 3;

г) налице са действащи договорености на основата на реципрочност, договорена между съответните компетентни органи;

д) прехвърлянето на лични данни на третата страна е в съответствие с глава IV от Директива 95/46/ЕО.

2. Действащите договорености, посочени в параграф 1, буква г), гарантират, че:

а) предоставянето от компетентните органи на обосновка на целите на искането за работните документи по одита и за други документи;

б) подлагането на лицата, които са наети или са били наети от компетентните органи на трета страна, и които получават информацията, на задължение за професионална тайна;

в) компетентните органи на трета страна могат да използват работните документи по одита и другите документи само за упражняване на своите функции на публичен надзор, гарантиране на качеството и разследвания, които отговарят на изисквания, равностойни на тези от членове 29, 30 и 32;

г) искането от компетентния орган на трета страна за работни документи по одита или за други документи, държани от задължителен одитор или одиторско дружество, може да бъде отказано:

▼B

— когато предоставянето на тези работни документи би се отразило неблагоприятно на суверенитета, сигурността или обществения ред на държавата-членка, към която е отправено искането, или

— когато вече е образувано съдебно производство по отношение на същите действия и между същите страни пред органите на държавата-членка, към която е отправено искането.

▼M1

3. С цел осигуряване на еднообразното прилагане на параграф 1, буква в), посочената в тази разпоредба адекватност се оценява от Комисията в сътрудничество с държавите-членки и за това се взема решение от Комисията в съответствие с процедурата по регулиране, посочена в член 48, параграф 2. Държавите-членки предприемат необходимите мерки за спазване на решението на Комисията.

Тази оценка на адекватността се основава на изискванията на член 36 или на равностойни по същество функционални резултати. Всички предприети в тази връзка мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива чрез допълването ѝ и насочени към улесняване на сътрудничеството между компетентните органи, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 48, параграф 2а.

▼B

4. В изключителни случаи и чрез дерогация от параграф 1 държавите-членки могат да разрешат на задължителните одитори и одиторски дружества да прехвърлят работни документи по одита и други документи пряко на компетентните органи на трета страна, при условие че:

а) е образувано разследване от компетентните органи в тази трета страна;

б) прехвърлянето не противоречи на задълженията, които задължителните одитори и одиторските дружества са длъжни да спазват във връзка с прехвърлянето на работни документи по одита и други документи на компетентния орган по тяхната страна по произход;

в) налице са действащи договорености с компетентните органи на тази трета страна, която позволява на компетентните органи в държавата-членка реципрочен директен достъп до работни документи по одита и други документи на одиторски дружества от тази трета страна;

г) запитващият компетентен орган на третата страна информира предварително компетентния орган на страната по произход на задължителния одитор или одиторско дружество всяко пряко искане за информация, като посочва причините за това;

д) условията, посочени в параграф 2, са спазени.

5. Комисията може ►M1 ———————— ◄ да определи изключителните случаи по параграф 4 от настоящия член с цел улесняване сътрудничеството между компетентните органи и гарантиране на единно прилагане на параграф 4 от настоящия член. ►M1 Тази мярка, предназначена да измени несъществени елементи на настоящата директива чрез допълването ѝ, се приема в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 48, параграф 2а. ◄

6. Държавите-членки съобщават на Комисията действащите договорености, посочени в параграфи 1 и 4.

▼B

ГЛАВА XII

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 48

Процедура на комитета

1. Комисията се подпомага от комитет (наричан по-долу „Комитетът“).

2. Когато се прави позоваване на настоящия параграф, се прилагат членове 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

Срокът, предвиден в член 5, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО, се определя на три месеца.

▼M1

2a. При позоваване на настоящия параграф се прилагат член 5a, параграфи 1—4 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

3. До 31 декември 2010 г. и най-малко на всеки три години след това Комисията преразглежда разпоредбите, отнасящи се до изпълнителните ѝ правомощия, и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета относно действието на тези правомощия. Докладът разглежда, по-специално, необходимостта Комисията да предлага изменения към настоящата директива с оглед гарантиране на подходящия обхват на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията. Заключението относно необходимостта от изменение се придружава от подробно изложение на основанията. Ако е необходимо, докладът се придружава от законодателно предложение за изменение на разпоредбите, предоставящи изпълнителни правомощия на Комисията.

▼B

Член 49

Изменение на Директива 78/660/ЕИО и Директива 83/349/ЕИО

1. Директива 78/660/ЕИО се изменя, както следва:

а) В член 43, параграф 1 се добавя нова точка 15 със следното съдържание:

„(15) поотделно сумата на таксите за финансовата година, събрани от задължителния одитор или одиторско дружество за задължителен одит на годишни счетоводни отчети, сумата на таксите, събирани за други гаранционни услуги, сумата на таксите, събирани за данъчни консултантски услуги и сумата на таксите, събирани за услуги, несвързани с одита.

Държавите-членки могат да предвидят, че това изискване не се прилага, когато дружеството е включено в консолидирани счетоводни отчети, съставянето на които се изисква съгласно член 1 от Директива 83/349/ЕИО, при условие че тази информация е представена в бележките към консолидираните счетоводни отчети.“

б) Член 44, параграф 1 се изменя, както следва:

„1. Държавите-членки могат да разрешат на дружествата съгласно член 11 да съставят съкратени бележки по своите счетоводни отчети без информацията, изисквана съгласно член 43, параграф 1, точки 5—12, 14, буква а) и 15. Въпреки това в бележките трябва да оповестена информацията, посочена в член 43, параграф 1, точка 6 за всички съответни позиции.“

▼B

в) Член 45, параграф 2 се заменя със следния текст:

„2. Параграф 1, буква б) се прилага също така към информацията, посочена в член 43, параграф 1, точка 8.

Държавите-членки могат да разрешат на дружествата по член 27 да пропуснат оповестяването на информацията, посочена в член 43, параграф 1, точка 8. Държавите-членки могат също така да разрешат на дружествата, посочени в член 27, да пропуснат оповестяването на информацията, посочена в член 43, параграф 1, точка 15, при условие че тази информация е предоставена на системата за публичен надзор, посочена в член 32 от Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2006 г. относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети (*), при поискване от такава система за публичен надзор.

(*) ОВ L 157, 9.6.2006 г., стр. 87.“

2. В член 34 от Директива 83/349/ЕИО се добавя следната точка:

„(16) поотделно сумата на таксите за финансовата година, събрани от задължителния одитор или одиторско дружество за задължителен одит на годишни счетоводни отчети, сумата на таксите, събирани за други гаранционни услуги, сумата на таксите, събирани за данъчни консултантски услуги и сумата на таксите, събирани за услуги, несвързани с одита.“

Член 50

Отмяна на Директива 84/253/ЕИО

Директива 84/253/ЕИО се отменя от 29 юни 2006 г. Позоваванията на отменената директива се разглеждат като позовавания на настоящата директива.

Член 51

Преходна разпоредба

Задължителните одитори или одиторските дружества, които са били одобрени от компетентните органи на държавите-членки в съответствие с Директива 84/253/ЕИО преди влизането в сила на разпоредбите, предвидени в член 53, параграф 1, се считат за одобрени в съответствие с настоящата директива.

Член 52

Минимална хармонизация

Държавите-членки, които изискват задължителен одит, могат да наложат по-строги изисквания, освен ако в настоящата директива не е предвидено друго.

Член 53

Транспониране

1. Държавите-членки приемат разпоредбите, необходими за да се съобразят с настоящата директива, не по-късно от 29 юни 2008 г. Те незабавно информират Комисията за това.

2. Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

▼B

3. Държавите-членки съобщават на Комисията текстовете на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 54

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 55

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.